

[Titel]

Sweco Sverige AB
Uppdrag
Uppdragsnummer
Kund
Upprättad av
Datum
Dokumentreferens

RegNo 556767-9849
sweco.name
sweco.projectId
sweco.mainCustomer.name
Martin Lagnerö
2023-01-20
rapport verktyg för minskad boendesegregation

Innehållsförteckning

1.	Inledning	4
2.	Befintliga verktyg	5
	BRP+	5
2.2	SPI, Social Progress Index	6
2.3	HAI - Hållbar avkastning på sociala investeringar	7
2.4	Sigurd (Stadsplaneringsinvesteringars effekter och värden)	9
2.5	Övriga metoder och vidareutvecklingar	9
3.	Förslag till nytt verktyg.....	11
3.1	Semi-kvantitativ värdering.....	11
3.2	Aspekter och indikatorer	12
3.3	Metod 1: Exempel på uppbyggnad av verktyget.....	16
3.4	Metod 2: Frågor för självskattning.....	20

1. Inledning

I Sverige har det tagits olika initiativ för att utveckla verktyg för att räkna på sociala värden vid samhällsbyggnadsinvesteringar. I Regeringskansliets rapport *Den hala tvålen – Verktyg och metoder för social hållbarhet i fysisk planering och stadsutveckling* (Fi2021/01533) identifierades tre olika initiativ för att utveckla verktyg för att räkna på sociala värden vid samhällsbyggnadsinvesteringar Sigurd (Stadsplaneringsinvesteringars effekter och värden), som leddes av Rise, och Hai (Hållbar avkastning av investeringar i stadsutveckling), som leddes av Urban Innovation Lab. Båda dessa projekt tar sin utgångspunkt i SROI-analys (Social return of investment), en metod som är särskilt inriktad på kvantifiering och monetarisering av icke-ekonomiska nyttor. Det tredje exemplet är en scenariobaserade kalkylmodellen för intäkts- och kostnadsanalyser inför stora exploateringar och för beräkningar av exploateringens påverkan på kommunens ekonomi togs fram inom ramen för utredningen Samordning för bostadsbyggande (Fi N 2017:08). Andra initiativ kan också vara relevanta att titta på för att räkna på sociala värden vid samhällsbyggnadsinvesteringar, så som analysverktyg för hållbar samhällsutveckling genom digitala tvillingar.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska ta fram bättre verktyg för att minska och motverka boendesegregation i samhällsplaneringen (Fi 2022:20). Utredningen har givit Sweco i uppdrag att föreslå ett eller flera verktyg för att beräkna sociala värden som kan uppnås som en följd av investeringar inom samhällsbyggnadssektorn kan vidareutvecklas.

Det verktyg som föreslås ska vara enkelt att använda och begripligt för användaren. Verktygen ska enkelt kunna tillämpas inom samhällsplaneringsprocessen i kommuner av olika storlek. I uppdraget ingår att beskriva för- och nackdelar med verktygen liksom vilka effekter och konsekvenser verktygen kan få.

Uppdraget har genomförts av Martin Lagnerö (uppdragsledare), Patrik Waaranperä, Petra Bäckman samt Silke Tindrebäck, seniorkonsulter vid Sweco.

2. Befintliga verktyg

Sedan 1990-talet har den socioekonomiska boendesegregationen ökat generellt i Sverige, liksom på andra platser och länder i världen. I takt med en ökande segregation har dess effekter varit föremål för forskning och insatser. Det råder stor enighet kring att segregationen i sig bör motverkas och att en minskande segregation är gynnsam både på ett individuellt plan och på ett långsiktigt samhällsekonomiskt plan.

År 2018 tog regeringen fram en långsiktig strategi för att minska och motverka segregation. Där anges inriktningen för arbetet under perioden 2018–2028. Det övergripande målet med strategin är "Minskad segregation, jämlika uppväxt- och levnadsvillkor och goda livschanser för alla".¹

Med utgångspunkt i den ökande segregationen har det utvecklats en rad verktyg, modeller och metoder i syfte att motverka uppkomsten av segregation, motverka dess effekter eller mer indirekt bidra till något av dessa syften. En stor del av de idag befintliga verktygen och metoderna som används för att beskriva eller beräkna sociala värden i fysisk planering och stadsutveckling har tidigare sammanfattats i den kartläggning som redovisas i rapporten *Den hala tvålen*². I rapporten har verktygen och metoderna kategoriserats utifrån syfte och hur de leder till ökad social hållbarhet. Exempel på kategorier är "Metoder och verktyg för delaktighet och medskapande", "Metoder och verktyg för processtöd" och den kategori som vi här fokuserar på, "Verktyg för att räkna på sociala värden".

Det pågår utvecklingsarbete i olika stadier med målet att skapa verktyg för att mäta sociala värden men ännu finns inga etablerade metoder eller modeller. Två olika typer av modeller beskrivs i *Den hala tvålen*. Den första huvudtypen, där BRP+ och SPI, Social Progress Index, ingår är modeller där social utveckling och livskvalitet mäts i form av index och nyckeltal. I dessa modeller finns inga beräkningar av de samhällsekonomiska aspekterna på en högre nivå av livskvalitet eller social utveckling. Den andra huvudtypen, där HAI och Sigurd är exempel, bygger på samma grund, den brittiska modellen SROI, och är värdeberäkningsprocesser. Begreppet värde är centralt i dessa modeller där värden kan vara både ekonomiska, sociala och miljömässiga utfall av ett projekt. Det viktiga är att värdet uttrycks ekonomiskt.

I det följande sammanfattas och diskuteras dessa verktyg översiktligt som grund för förslag till den vidare utvecklingen.

2.1 BRP+3

BRP+ har utvecklats av Tillväxtverket och Reglab och består av två delar. Den ena delen beskriver utfallet för livskvalitet här och nu och den andra delen visar förutsättningar för hållbar livskvalitet utifrån tre hållbarhetsdimensioner. BRP+ har hämtat inspiration från OECD:s *Better life initiative*, som också baseras på de båda dimensionerna hållbarhet och livskvalitet.

Livskvalitet mäts genom 12 temaområden som tillsammans fångar in viktiga aspekter med betydelse för människors livskvalitet.

¹ Delmos.se, 2021

² Den hala tvålen, Finansdepartementet Fi2021/01533

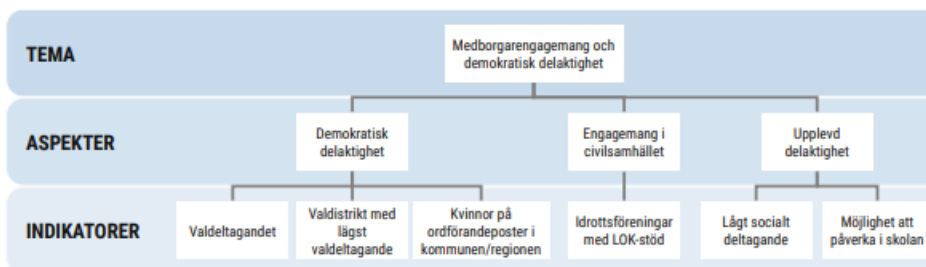
³ Mätssystem för långsiktig livskvalitet i svenska regioner, teknisk rapport 2021

LIVSKVALITET

- Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet
- Trygghet och säkerhet
- Miljö
- Tillgänglighet till tjänster
- Inkomst och förmögenhet
- Arbete och löner
- Bostad
- Balans arbete – fritid
- Hälsa
- Utbildning och kompetens
- Sociala relationer och tillit
- Subjektivt välbefinnande

In med textruta som innehåller de 12 temaområdena: Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet, trygghet och säkerhet, Miljö, tillgänglighet till tjänster, inkomst och förmögenhet, Arbete och löner, Bostad, balans arbete-fritid, Hälsa, Utbildning och kompetens, Sociala relationer, Subjektivt välbefinnande samt i förekommande fall regionalt tillkommande teman.

För vart och ett av dessa temaområden har ett antal aspekter definierats, aspekter som slutligen brutits ner i mätbara indikatorer. Antalet aspekter och indikatorer varierar mellan ingående teman. I figuren nedan beskrivs ett av dessa temaområden; Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet.

Vid tidpunkten för den tekniska rapporten 2021 saknades indikatorer för vissa aspekter.

Hållbarhetsdelen innehåller tre dimensioner; Miljö, Social och Ekonomisk hållbarhet. Även dessa dimensioner har brutits ner till aspekter och dessa i sin tur till mätbara indikatorer.

I den tekniska rapporten från 2021 skriver Reglab att *Utgångspunkten för BRP+ är livskvalitet som det övergripande målet för den regionala utvecklingspolitiken. Livskvalitet ska dessutom skapas på ett sådant sätt att det inte äventyrar framtida generationers möjligheter till livskvalitet. Ett mätsystem behöver systematiskt visa på hur resurser och tillgångar används i dag – livskvalitet här och nu – liksom hur detta påverkar möjligheter till livskvalitet i ett längre perspektiv.* BRP+ väger inte in samhällsekonomiska aspekter i mätningen - det vill säga diskussionen om vad det skulle kosta att förbättra ingående indikatorer – och heller inte vilken samhällsnytta en sådan förbättring skulle kunna ge.

2.2 SPI, Social Progress Index

The Social Progress Index är ett registrerat varumärke som sedan 2013 använts för att globalt beskriva länders välmående vid sidan av ekonomiska

aspekter. I den tekniska rapport som publicerats 2022 definieras Social Progress som *the capacity of a society to meet the basic human needs of its citizens, establish the building blocks that allow citizens and communities to enhance and sustain the quality of their lives, and create the conditions for all individuals to reach their full potential.*⁴

3 aspekter på social utveckling speglas av vardera 4 komponenter. Dessa totalt 12 komponenter mäts genom 60 indikatorer och tillsammans bildas dels ett index, dels delindex för de tre aspekterna och de 12 komponenterna var för sig.

SPI är ett index på en skala mellan 0 och 100 där 0 är sämsta uppmätta utfall globalt och 100 det bästa förhåller sig därmed till realistiska skalor och utfall. I arbetet med SPI inom EU har ett antal europeiska regioner deltagit i utvecklingen, däribland Västerbotten och Umeå.

2.3 HAI - Hållbar avkastning på sociala investeringar

Projektet HAI hade vid sin uppstart som mål att skapa ”en testad och utvecklad modell HAI – som stödjer ett gemensamt investering för ökad social nytta i stadsområdesutveckling”

Till skillnad från BRP+ och SPI, där fokus ligger på att mäta utfallet av ett antal indikatorer och därigenom fånga ”temperaturen” inom ett antal teman inom en region är HAI en värdeberäkningsprocess.

HAI bygger på den vidareutveckling av den brittiska modellen SROI⁵ som benämns SuROI (Sustainable Return On Investment). SROI översätter ”sociala nyttor” till ekonomiska värden i relation till de investeringar som har gjorts⁶. I SROI är begreppet värde centralt, där värden kan vara både ekonomiska, sociala och miljömässiga utfall av ett projekt. Det viktiga är att värdet uttrycks ekonomiskt och förhåller sig till ramverkets 7 principer såsom bland annat förståelse av vad som värderas, att inte övervärdera och transparens. SuROI

⁴ 2022 Social Progress Index, Methodology Report, S Sten, J Harmacek, P Krylova & M Htitch, 2022

⁵ Social Return on Investment

⁶ Slutrapport från följeforskning om HAI-projektet. M Stigedal, Malmö Universitet 2019

beskrivs som en “framework used to combine multiple methods and approaches designed to understand and measure social and environmental change stemming from built environment projects.” Det Liverpoolbaserade företaget Realworth, med tät koppling till SuROI, förordar en modell som benämns inkluderande tillväxt – det vill säga en modell där investeringar i social infrastruktur bidrar till tillväxt. Här menar man att SuROI är en del av detta, där de sju principerna för SROI kompletterade med analyser av ekosystemtjänster, välbefinnande och livscykeln är grundläggande.

I HAI är värdeskapandekedjan central.⁷ DE olika stegen i värdeskapandekedjan beskrivs här översiktligt:

Resurser är pengar och/eller tid som behövs för att genomföra de **aktiviteter** som syftar till att skapa värde.

Prestationer är vad som händer som ett resultat av aktiviteterna. Det kan vara fler arbetstillfällen, utbildningsplatser eller liknande. **Effekterna** är de sociala, miljömässiga eller ekonomiska förändringarna som har ett egenvärde. Att fler kommer i arbete eller att fler känner trygghet. **Påverkan** är den del av effekten som kommer av aktiviteten. En av den minskade arbetslösheten kan bero på andra förändringar, som inte har med projektet att göra. **Värdeskapandet** slutligen är värdet av den påverkan som har skett utifrån de tre aspekterna socialt, miljömässigt eller ekonomiskt.

I ett projekt där HAI tillämpas används en process i 10 steg indelade i 3 faser; förberedelse, analys och **kvalitetssäkring**.

1. Initiera HAI-processen
2. Intressentkartläggning
3. Behov- och möjlighetsanalys
4. Sätta mål
5. Välja åtgärder
6. Identifiera handlingsalternativ
7. Beräkna värdeskapande
8. **Rekommendation för handling**
9. **Uppföljning**
10. **Återkoppling**

HAI är i en utvecklingsfas. I den följeforskning som refererats till har det bland annat diskuterats hur värdeskapandeprocessen kan göras mer demokratisk.

⁷ Urban Innovation Lab

2.4 Sigurd (Stadsplaneringsinvesteringars effekter och värden)

Också projektet Sigurd, som drevs av RISE inom ramen för Urban Futures, baseras på SROI-analys. Inom ramen för projektet har bland annat projektet Backaplan i Göteborg använts för att undersöka vilken betydelse stadsbyggnadsinvesteringar har för en hållbar samhällsutveckling. Projektet fokuserar på den utmaning det innebär att värdera vilka effekter och värden olika investeringar får för en hållbar samhällsutveckling. Utifrån de värden som beräknas i fallstudien är tanken att arbeta fram en modell för kommande stadsbyggnadsprojekt i Göteborg, men också en kunskapsbas som kan användas i hela landet.

2.5 Övriga metoder och vidareutvecklingar

Projektparterna i SIGURD ser ett behov av att se över den mångfald av metoder, modeller och verktyg som tagits fram för att integrera och stärka sociala aspekter i stadsutveckling. Snarare än att utveckla ytterligare metoder behövs nu en utvärdering av dels hur befintliga metoder används, dels vad som eventuellt hindrar att de får genomslag.

- En nyckelfaktor framåt är att genomgående beakta långsiktiga samhälleliga värden och effekter av projekt inom stadsutveckling. Processer för ledning, styrning och uppföljning måste utformas så att de säkerställer att andra faktorer än de rent projektekonomiska fångas upp och värnas. Det har visat sig att det inte är någon enkel sak att omvandla sociala värden till kronor och ören, samtidigt som det kan leda till stora ekonomiska kostnader på samhällsnivå om de sociala effekterna utelämnas ur kalkyler och prognoser. Mer forskning kommer att behövas om samhällsekonomiska och sociala effekter av stadsbyggnadsinvesteringar, inte minst vad gäller målkonflikter, säger Jenni Strömstad (tidigare) projektledare på Urban Futures.⁸

Ett projekt som 2021 fick stöd av Vinnova är RISES värdeverktyg för gator. Här fokuseras helt på att skapa ett verktyg för kommuners arbete med gators utformning och användning. Inom ramen för projektet är målen att sammanställa forskning om värden av åtgärder i gator, öka förståelsen för behovet av värdemätningen, utveckla en specifik värdemodell och slutligen ta fram ett analysverktyg för praktisk användning⁹

Spacescape har för området Västerport i Varberg genomfört en Social konsekvensanalys som påminner om en skotsk modell, The Place Standard Tool. Även här mäts ett antal indikatorer som syftar till att öka sociala värden genom ett större antal bedömningskriterier. Skalan är 4-gradig och den samlade bedömningen presenteras i en så kallad värderos.¹⁰

⁸ <https://gmv.gu.se/urbanfutures/sv/aktuellt/nyheter/detalj/stadsplanering-for-social-hallbarhet-kra-ver-samverkan.cid1743798>

⁹ <https://www.spacescape.se/nytt-forskningsprojekt-ska-utveckla-vardeverktyg-for-gator/>

¹⁰ https://www.spacescape.se/wp-content/uploads/2021/03/SKA_Vasterport_201215_compressed-1.pdf

Förutom erfarenheterna från utvecklingsprojekt inom sociala värden finns också en del relevanta erfarenheter från arbete med att utveckla värderingsmodeller för ekosystemtjänster, ett område inom miljömässiga hållbarhetsbedömningar som har likheter med social hållbarhet när det gäller utmaningarna med att avgränsa och översätta betydande värden i ekonomiska termer. Naturvårdsverket har sammanställt en guide för att värdera ekosystemtjänster som kan inspirera¹¹. Ett av de goda exempel som nämns i guiden är det värderingsverktyg som Riksbyggen tagit fram tillsammans med Sweco, där det är möjligt att beräkna enskilda fastighetsprojekts påverkan på och bidrag till att stärka ekosystemtjänster, med hjälp av konkretisering av begrepp och sammanställning av så kallade ekopoäng. Verktöget innehåller också förslag på åtgärder som kan genomföras inom projekt för att generera fler ekopoäng, samt visualiserar resultatet med samlade poängstaplar för olika kategorier. Riksbyggen tilldelades Miljöstrategipriset 2015 för arbetet med värderingsverktyget¹².

¹¹ <https://www.naturvardsverket.se/om-oss/publikationer/6600/guide-for-vardering-av-ekosystemtjanster/>

¹² <https://www.riksbyggen.se/om-riksbyggen/press-och-opinion/pressrum/2015/1252947/>

3. Förslag till nytt verktyg

3.1 Semi-kvantitativ värdering

En väsentlig del av arbetsprocessen med att föreslå ett värderingsverktyg har varit att överväga och ta ställning till möjliga och lämpliga sätt att översätta sociala värden till ekonomiska termer. Här har vi hämtat stöd i Naturvårdsverkets Guide för värdering av ekosystemtjänster, som i sin inledning skriver att: "En avgränsning till ekonomisk värdering innebär inte nödvändigtvis att värden uttrycks i kronor." Guiden redogör för ett antal sätt att värdera som alla kan vara relevanta (se exempel i figur nedan).

Figur 1 Olika metoder för värdering (hämtat från Naturvårdsverkets Guide för värdering av ekosystemtjänster)

Kvalitativ värdering

- Värden uttrycks i ord

Semi-kvantitativ värdering

- Värden uttrycks i en poängskala

Kvantitativ värdering

- Värden uttrycks genom någon fysisk enhet, exempelvis antal sysselsatta eller trångbodda

Monetär värdering

- Värden uttrycks i kronor

I Swecos förslag har vi valt att gå vidare med ett verktyg som bygger på en semi-kvantitativ värdering, där vi använder självskattning och bedömning utifrån en poängskala. Poängskalan hjälper användaren att få en uppfattning om huruvida en planerad samhällsbyggnadsinvestering har påverkan på boendesegregationen, inom vilka aspekter påverkan finns, om påverkan i relativa mått kan bedömas vara stor eller liten – dock ej värderat i kronor i ett första steg. En tanke är att värderingen i ett nästa steg kan kopplas till generella kostnader för åtgärder¹³, samt kunna visa på exempel på schablonbelopp där det är möjligt att räkna på samhällsekonomiska vinster, tex inom folkhälsa, sysselsättning mm.

En inspiration här har varit det verktyg som Sweco tidigare tagit fram på uppdrag av Riksbyggen där det är möjligt att beräkna enskilda fastighetsprojekts påverkan på och bidrag till att stärka ekosystemtjänster, med hjälp av så kallade ekopoäng. Verktyget innehåller också förslag på åtgärder som kan genomföras inom projekt för att generera fler ekopoäng, samt visualiserar resultatet med samlade poängstaplar för olika kategorier, på ett kommunikativt sätt. Vi tror att det enkla men visuella greppet är en framgångsrik väg även för beräkning av värden kopplat till boendesegregation.

- Vi använder en excelmodell som grund (med möjlighet att uppgradera till en webbversion), för att skapa transparens och igenkännbarhet för många

¹³ Exempel på åtgärder tas fram av Ramboll, parallellt med detta utredningsarbete

- Resultaten synliggörs i staplar, värderos eller liknande för att få en tydlig kvantifiering och jämförbarhet mellan resultat inom olika aspekter
- Verktøget kan byggas på med åtgärder, som ger direkt återkoppling kring hur en justering i investeringen kan bidra till positiva värden

Sweco har identifierat två möjliga huvudspår i hur den semi-kvantitativa värderingen kan genomföras i verktyget (se figur nedan). Verktøget kan omfatta båda spårerna, alltså både en värdering av åtgärdens *påverkan på olika sociala värden* (om det exempelvis bättre eller sämre) samt en värdering av åtgärdens *påverkan på boendesegregation* (om det bidrar till ökade eller minskade skillnader mellan områden).

Figur 2 Metoder för semi-kvantitativ värdering av sociala värden och/eller boendesegregation

Metod 1 för semi-kvantitativ värdering		Metod 2 för semi-kvantitativ värdering	
Poängsättning av olika sociala värden utifrån bedömd påverkan på de ingående indikatorerna, exempelvis om åtgärden medför <i>bättre/sämre</i> tillgänglighet till service. Vägledning ges kring vad som kan tolkas som en liten eller stor påverkan.		Vägledande frågor avseende åtgärdens påverkan på segregationen inom respektive aspekt, exempelvis om åtgärden minskar skillnaderna i tillgänglighet till service mellan områden. Frågor och vägledning fokuserar på åtgärdens påverkan på <i>skillnader och samband</i> mellan områden	
Fördel	Nackdel	Fördel	Nackdel
Att koppla bedömningarna till indikatorer blir konkret och kan lättare översättas till mer kvantitativa och monetära bedömningar.	Blir snarare en bedömning av påverkan på sociala värden än segregation explicit. Risk för att viktiga svåråtkomliga aspekter inte kommer med i bedömningen.	Tydligt fokus på segregation och låg risk för att viktiga aspekter av segregationen faller bort i värderingen.	Blir mer kvalitativt, även fast det poängsätts och presenteras som en semi-kvantitativ bedömning. Svårare att utveckla bedömningen till mer kvantitativa och monetära värderingar.

3.2 Aspekter och indikatorer

I vårt förslag till verktyg har vi lagt vikt vid önskemålet att det ska kunna användas "i alla kommuner", dvs inte vara beroende av tillgång till specifika analysresurser, vissa kompetenser eller stort budgetutrymme för kostnader och processer. Av den anledningen har vi valt en semi-kvantitativ utvärdering, självskattning med poängskalor, som huvudsaklig metod. Vi förslår att verktyget även utvidgas till att omfatta en kvantitativ analys. Här förslår vi att modellen utgår från analysverktyget BRP+, där det redan tidigare lagts ner ett gediget arbete på att identifiera relevanta teman, aspekter och indikatorer som vi vet är möjliga för regionerna och kommunerna att ta fram och använda till stöd för analys. BRP+ kan dels bidra till det teoretiska ramverket avseende relevanta temaområden och aspekter som bör inkluderas i verktyget, kompletterat med kunskap avseende boendesegregationens effekter på individ och samhälle. Dels kan BRP+ bidra med relevanta indikatorer som kan användas för värdering, analys och uppföljning.

Vi noterar däremot att BRP+, liksom de tidigare nämnda verktyg som tagits fram, omfattar sociala värden eller social hållbarhet i ett mycket brett perspektiv,

vilket gör det svårt att se den omedelbara kopplingen till boendesegregationen och dess negativa effekter. Eftersom ambitionen är att göra ett verktyg som uppfattas som enkelt, är användarvänligt och pedagogiskt, så är vårt förslag att ett antal prioriterade teman väljs ut, som ger ett tydligare fokus på just boendesegregation i stället för social hållbarhet överlag. Det bör också framgå om de aspekter och indikatorer som valts ut har en direkt eller indirekt påverkan på boendesegregation.

Nedan ges exempel på indikatorer som kan vara relevanta att inkludera i verktyget baserat på BRP+ temaområden och aspekter under hållbarhetsdimensionerna. Verktyget baseras i huvudsak på självskattningar av hur investeringen bedöms påverka segregationens inom olika relevanta områden. De föreslagna indikatorerna i verktyget kan dels användas för att följa upp och analysera segregationen (utveckling och skillnader inom/mellan bostadsområden), dels för att i framtiden utveckla verktyget för att även omfatta mer kvantitativa värderingar (som i sin tur kan utvecklas till mer monetära värderingar). Indikatorerna ska ses som preliminära förslag och behöver underbyggas mera avseende empiri kring hur olika åtgärder/investeringar inom samhällsbyggnadssektorn har påverkan på segregationen.

Indikatorerna avser oftast olika sociala värden snarare än segregationen direkt. För att det ska bli relevant för segregationen behöver indikatorerna beakta hur investeringar påverkar skillnaderna mellan områdena för respektive aspekt/indikator. Bidrar exempelvis åtgärden till att tillgängligheten till service förbättras och blir mer likvärdig i kommunens olika delområden? Alternativt, bidrar åtgärden till att tillgängligheten förbättras där behovet är som störst i kommunen (med hänsyn till att exempelvis socioekonomiskt utsatta hushåll kan ha behov av bättre närhet som följd av sämre resmöjligheter)?

Tabell 1 Teman, aspekter och indikatorer för att mäta Livskvalitet i BRP+. Inklusive vissa aspekter och indikatorer från hållbarhetsdelen i BRP+ (som lagts in under temaområdena). En kort preliminär kommentar ges också av Sweco avseende indikatorns användbarhet och relevans.

Tema	Aspekt	Indikator	Kommentar
Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet			
	Demokratisk delaktighet	Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%)	Samhällsbyggnadsinvesteringar bedöms inte ha en direkt påverkan på valdeltagandet, men indirekt genom exempelvis tillskapande av mötesplatser för möten och föreningsliv. Data finns att tillgå på valdistrikt.
	Engagemang i civilsamhället	Saknas indikatorer på lokal nivå	
	Upplevd delaktighet	Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel (%)	Data saknas på lokal nivå. Skulle behövas kompletteras med enkätundersökningar. Den Nationella folkhälsoenkäten ställer exempelvis frågor om deltagande i över tio olika aktiviteter, allt i från deltagande i fester och kulturella tillställningar till olika föreningsmöten och demonstrationer.
		Elever i åk 9: På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter, positiva svar, andel (%)	Finns data på skolnivå. Av mer relevans för skolsegregation än boendesegregation.
T2. Trygghet och säkerhet			
	Upplevd trygghet	Elever i åk 9: Jag känner mig trygg i skolan, positiva svar, andel (%)	Finns data på skolnivå. Av mer relevans för skolsegregation än boendesegregation.
		Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%)	Data saknas på lokal nivå. Skulle behövas kompletteras med enkätundersökningar. Vissa kommuner har trygghetsundersökningar som kan brytas ner på lokal nivå. Samhällsbyggnadsinvesteringar kan ha direkt påverkan på tryggheten.

Kränkning och utsatthet för brott	Anmälda brott	Här kan olika typer av anmälda brott sammanställas, exempelvis våldsbrott och skadegörelse. Åtgärder inom samhällsbyggnadssektorn bedöms kunna minska risken för olika typer av brott.
Skador och olyckor	Saknas indikatorer på lokal nivå	Skulle exempelvis kunna avse trafikskador eller fallskador. Svårt att få statistik på lokal nivå, men inte omöjligt. Samhällsbyggnadsinvesteringar kan ha direkt påverkan på skade- och olycksrisken i ett område.
T3. Miljö kvalitet		
Lokal miljö	Grönområde inom 200 meter från bostad, andel av tätortsbefolkning (%)	Kan tas fram på lokal nivå. Samhällsplaneringen har direkt påverkan på tillgången till grönområden i ett område.
Buller	Trafikbuller	Kan exempelvis avse bullerkartläggningar om sådana finns.
Luft	Uppmätt luftkvalitet	Krävs att det görs mätningar av luftkvaliteten i området.
T4. Tillgänglighet till tjänster		
Närhet till tjänster/service	Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	Finns inte alltid data tillgängligt på lokal nivå, men kan vara möjligt att få fram.
	Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	Finns inte data tillgängligt på lokal nivå, men bör vara möjligt att få fram genom statistikbeställning.
	Invånare med kortare än 2 km till närmaste dagligvarubutik, andel (%)	Data finns, men beräkningar/analys behövs göras för den specifika kommunen och dess delområden.
	Invånare 0-16 år med kortare än 2 km till närmaste skola, andel (%)	Data finns, men beräkningar/analys behövs göras för den specifika kommunen och dess delområden.
	Med mera...	Här finns goda möjligheter att sammanställa information om tillgång till olika service m.m. Exempelvis tillgång till bibliotek, idrottsanläggningar, apotek, bank osv.
T5. Inkomst och förmögenhet		
Levnadsstandard	Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%)	Svårt att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet. Om ekonomiskt utsatta hushåll minskar är inte det mest relevanta i detta sammanhang utan snarare att skillnaderna mellan områdena minskar. Är möjligt att definiera och mäta på låg geografisk nivå.
	Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%)	Svårt att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet. Om ekonomiskt utsatta hushåll minskar är inte det mest relevanta i detta sammanhang utan snarare att skillnaderna mellan områdena minskar. Är möjligt att definiera och mäta på låg geografisk nivå.
	Nettoinkomst, medianinkomst för boende i Sverige hela året 20+ år, tkr	Svårt att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet. Om inkomsterna ökar är inte det mest relevanta i detta sammanhang utan snarare att skillnaderna mellan områdena minskar. Är möjligt att definiera och mäta på låg geografisk nivå.
	Ginikoefficient för disponibel inkomst per k.e., index	För att redovisa ojämnheten i inkomstfördelningen används gini-koefficienten. Gini på låg geografi inte så intressant. Från ett segregationsperspektiv kan en högre inkomstspridning inom ett område vara mer önskvärd än att respektive område har låg inkomstspridning men att skillnaderna i inkomster är stora mellan områdena.
Upplevd levnadsstandard	Invånare 16-84 år som haft ekonomisk kris, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.
T6. Arbete och löner		
Integration	Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, vistelseid 4-6 år, andel (%)	Kan vara svårt att få exakt denna definition på låg geografi utan att det blir för sekretesskänsligt. Svårt att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
	Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta (status efter 90 dagar), andel (%)	Kan vara svårt att mäta på låg geografi utan att det blir för sekretesskänsligt. Svårt att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
	Förvärvsintensitet bland utrikes födda 20-64 år, andel (%)	Svårt att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.

Löneklyftor	GINIKoefficient, index	Bygger på sammanräknad förvärvsinkomst. Se beskrivning ovan för disponibel inkomst.
	Kvinnors andel av lönesumman (arbetskommun), andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
Matchning	Anställda 20-64 år som arbetar i yrken som stämmer väl överens med deras utbildning, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
Tillgång till arbete	Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av bef.	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
	Förvärvsarbetande invånare 20-64 år, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
Hemarbete	Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
Upplevda arbetsvillkor	Invånare 16-84 år som är oroliga över att förlora sitt arbete, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.

T7. Bostad

Trångboddhet	Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%)	Möjligt att påverka genom bostadsbyggande med mera. Finns även andra mått på trångboddhet som skulle kunna användas.
Boendekostnad	<i>Bostadskostnadens andel av disponibel inkomst (saknas indikatorer)</i>	
Utbud	<i>Tillgängligt bostadsutbud (saknas indikatorer)</i>	<i>Kan möjligtvis finnas uppgifter för specifika kommuner. Åtminstone kunskap inom kommunen kring hur det ser ut i kommunens olika delområden.</i>
Upplevda bostadsvillkor	<i>Andel invånare som är nöjda med sitt boende (saknas indikatorer)</i>	<i>Kan möjligtvis finnas uppgifter för specifika kommuner. Åtminstone kunskap inom kommunen kring hur det ser ut i kommunens olika delområden.</i>

T8. Balans arbete-fritid

<i>Arbetet påverkar livet utanför</i>	<i>Långa arbetstider (saknas indikatorer)</i>	
<i>Livet utanför påverkar arbetet</i>	<i>Närstående med sjukdom (saknas indikatorer)</i>	

T9. Hälsa

Allmänt hälsoläge	Medellivslängd	Svårt att mäta på låg geografi.
	Invånare med fetma, andel (%)	Data saknas på låg geografi.
Sjukdomar	Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%)	Data saknas på låg geografi.
	Förekomst av diabetes typ 2, andel (%)	Data saknas på låg geografi.
	Incidens av cancer, åldersstandardiserat, antal/100 000 inv	Data saknas eller är svårt att mäta på låg geografi.
	Incidens av hjärtinfarkter, åldersstandardiserat 20+ år, antal/100 000 inv	Data saknas eller är svårt att mäta på låg geografi.
Upplevd hälsa	Invånare 16-84 år med bra eller mycket bra självskattad hälsa, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.
	Invånare med bra självskattad tandhälsa, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.
	Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.
Levnadsvanor	Saknas indikatorer på lokal nivå	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar. Kan exempelvis avse fysisk rörelse, rökning, alkoholkonsumtion och matvanor.

T10. Utbildning och kompetens

Formell utbildning	Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
	Invånare 25-64 år med minst gymnasial utbildning, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet.
Studier	Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%)	Går att påverka genom att bland annat skapa god tillgång till förskolor.
	Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet, men indirekt genom att skapa bättre uppväxtvillkor för barn och unga.
	Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet, men indirekt genom att skapa bättre uppväxtvillkor för barn och unga.
Kompetens	<i>Genomsnittlig arbetserfarenhet 30-39 år (saknas indikatorer)</i>	
Upplevd kompetens	<i>Andel som upplever att ens kompetens tas tillvara (saknas indikatorer)</i>	
T11. Sociala relationer och tillit		
Utanförskap	Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%)	Svår att direkt påverka med investeringar inom samhällsbyggnadsområdet, men indirekt genom att skapa bättre uppväxtvillkor för barn och unga.
Upplevd tillit	Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.
Upplevda sociala relationer	Invånare 16-84 år med avsaknad av emotionellt stöd, andel (%)	Svårt att mäta på låg geografisk nivå om inte det inte görs enkätundersökningar.
T12. Individuellt välbefinnande		
Upplevd psykiskt välbefinnande	<i>Invånare 16-84 år med gott eller mycket gott psykiskt välbefinnande, andel (%) (data saknas)</i>	
Upplevd livskvalitet	<i>I vilken utsträckning är du överlag nöjd med ditt liv (boende, arbete, fritid, familj och vänner)? (saknas indikatorer)</i>	
Känsla av lycka	<i>I vilken utsträckning upplever du (just nu) en känsla av lycka? (saknas indikatorer)</i>	
Mål och mening med livet	<i>I vilken utsträckning upplever du att ditt liv har mål och mening? (saknas indikatorer)</i>	

3.3 Metod 1: Exempel på uppbyggnad av verktyget

Med utgångspunkterna enligt ovan har Sweco tagit fram ett exempel på hur ett verktyg för kommuner skulle kunna byggas upp och se ut. Det har konstruerats i Excel, och är att betrakta som en illustration för principerna, inte ett färdigt verktyg. Exemplet nedan utgår från den direkta kopplingen till BRP+, med dess ingående temaområden, aspekter och indikatorer. Ett motsvarande exempelverktyg skulle även kunna tas fram för metod 2, med frågor för självskattning, eller i en kombination av de båda metoderna.

I verktyget listas samtliga aspekter från BRP+ som kan betraktas som relevanta för en vidare skattning av sociala värden eller mer specifikt boendesegregation. Inför bedömningen av påverkan av en investering eller ett projekt görs först en bedömning om en aspekt är relevant för den aktuella investeringen. Som stöd

för att avgöra vad aspekten avser och huruvida den kan bedömas som relevant, listas de indikatorer som är kopplade till aspekten i ett popup-fönster.

4	Upplevd delaktighet	Nej ▼	- ▼			
5						
6	Trygghet och säkerhet					
7	Upplevd trygghet	Nej ▼	- ▼			
8	Kränkning och utsatthet för brott	Nej ▼	- ▼			
9	Skador och olyckor	Nej ▼	- ▼			
10						
11	Miljö kvalitet					
12	Luft	Nej ▼	- ▼			
13	Buller	Nej ▼	- ▼			
14	Lokal miljö	Nej ▼	- ▼			
15	Upplevd miljö kvalitet	Nej ▼	- ▼			
16						
17	Tillgänglighet till tjänster					
18	Närhet till tjänster / service					
19	Trängsel och köer till tjänster					
20	Upplevd tillgänglighet till tjänster					
21						
22	Inkomst och förmögenhet					
23	Levnadsstandard	Nej ▼	- ▼			
24	Upplevd levnadsstandard	Nej ▼	- ▼			
25						
26	Arbete och löner					
27	Matchning	Nej ▼	- ▼			
28	Tillgång till arbete	Nej ▼	- ▼			
29	Integration	Nej ▼	- ▼			
30	Lönekyftor	Nej ▼	- ▼			
31	Hemarbete	Nej ▼	- ▼			
32	Upplevda arbetsvillkor	Nej ▼	- ▼			

Indikatorer:	
Ja	- Tillgång till bredband med mer än 100 Mbit/s
N	- Befolkning i kollektivtrafknära läge
N	- Tillgång till dagligvarubutik
	- Tillgång till grundskola
	- Tillgång till bibliotek

I nästa steg görs en semikvantitativ bedömning på den samlade påverkan den aktuella investeringar bedöms ha på respektive aktuell aspekt. Bedömningen görs i en skala från -3 till 3, där negativa tal avser en negativ påverkan på aspekten och positiva tal en positiv påverkan. Vid noll bedöms aspekten vara relevant, men inte påverkad av investeringen. Skalan tolkas som 1 – liten påverkan, 2 – måttlig påverkan, 3 – stor påverkan, såväl positivt som negativt.

8	Kränkning och utsatthet för brott	Nej	-
9	Skador och olyckor	Nej	-
10			
11	Miljö kvalitet		
12	Luft	Nej	-
13	Buller	Nej	-
14	Lokal miljö	Nej	-
15	Upplevd miljö kvalitet	Nej	-
16			
17	Tillgänglighet till tjänster		
18	Närhet till tjänster / service	Ja	-3
19	Trängsel och köer till tjänster	Ja	-
20	Upplevd tillgänglighet till tjänster	Nej	-
21			-3 -2 -1
22	Inkomst och förmögenhet		
23	Levnadsstandard	Nej	0
24	Upplevd levnadsstandard	Nej	1 2
25			
26	Arbete och löner		
27	Matchning	Nej	-
28	Tillgång till arbete	Nej	-
29	Integrations	Nej	-

Som hjälp i bedömningen görs en koppling till de indikatorer som ingår i aspekten. I ett popup-fönster presenteras värdena för den egna kommunen, samt vad förändringarna i indikatorns värden bedöms motsvara i påverkansskala. Detta är endast ett stöd i bedömningen, eftersom användaren själv måste göra bedömningen av hur stor påverkan är på indikatorn av investeringen.

I de fall flera indikatorer ingår i aspekten får en samlad bedömning göras utifrån de olika indikatorernas skattade förändring.

Nej	-	
Nej	-	
Nej	-	
Nej	-	

Ja	-3	
Nej	-	
Nej	-	

Nej	-	
Nej	-	

Nej	-	
Nej	-	
Nej	-	
Nej	-	
Nej	-	
Nej	-	

Ja	1	
Ja	2	
Ja	1	
Ja	1	

Tillgång till bredband med mer än 100 Mbit/s:
 Andelen för kommunen är **86,5 %**
 En förändring upp till **1 %** motsvarar en påverkan på 1
 En förändring på **1-3 %** motsvarar en påverkan på 2
 En förändring på mer än **3 %** motsvarar en påverkan på 3

Befolkning i kollektivtrafknära läge:
 Andelen för kommunen är **87,2 %**
 En förändring upp till **0,5 %** motsvarar en påverkan på 1
 En förändring på **0,5-2 %** motsvarar en påverkan på 2
 En förändring på mer än **2 %** motsvarar en påverkan på 3

Tillgång till dagligvarubutik:
 Andelen för kommunen är **74,5 %**
 En förändring upp till **5 %** motsvarar en påverkan på 1
 En förändring på **5-12 %** motsvarar en påverkan på 2
 En förändring på mer än **12 %** motsvarar en påverkan på 3

Tillgång till grundskola inom 2 km:
 Andelen för kommunen är **74,8 %**
 En förändring upp till **4 %** motsvarar en påverkan på 1
 En förändring på **4-13 %** motsvarar en påverkan på 2
 En förändring på mer än **13 %** motsvarar en påverkan på 3

Utifrån bedömningarna som gjorts av de relevanta aspekterna, sammanställs den genomsnittliga påverkan per temaområde. Detta bidrar till att ge användaren en översiktlig bild av den totala påverkan som investeringen ger på sociala värden eller specifikt boendesegregation.

	Genomsnittlig bedömd påverkan
Livskvalitet	
1 Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet	
2 Trygghet och Säkerhet	
3 Miljö kvalitet	
4 Tillgänglighet till tjänster	-3,0
5 Inkomst och förmögenhet	
6 Arbete och löner	
7 Bostad	1,3
8 Balans arbete - fritid	
9 Hälsa	
10 Utbildning och kompetens	
11 Sociala relationer och tillit	1,0
12 Subjektivt välbefinnande	
15	
16	
17	
18	

I det sista steget ges ytterligare stöd för att ta analysen vidare till en mer fullständig samhällsekonomisk effektberäkning. Relevanta aspekter lyfts fram och

de ingående indikatorerna redovisas efter typ av värdering. I den mån det finns etablerade samband för att göra ytterligare kvantifieringar eller monetariseringar av aspekten eller indikatorn, visas information och länkar i ett popup-fönster.

	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1		Relevanta aspekter	Typ av värdering								
2											
3		Närhet till tjänster / service	Kvantitativ värdering								
4		Trångboddhet	Kvantitativ värdering								
5		Kostnad	Monetär värdering								
6		Utbud	Kvantitativ värdering								
7		Upplevda bostadsvillkor	Semikvantitativ värdering								
8		Utanförskap	Kvantitativ värdering								
9				Monetarisering: En person ålder 16-24 som varken arbetar eller studerar kostar totalt 500 000 kr per år. Länk till studie/ytterligare underlag: ...							
10											
11											
12											
13											
14											
15											
16											
17											
18											

Det sista steget är främst att betrakta som ett stöd till ytterligare bearbetning och mer kvantifierad värdering av aspekterna. Sweco bedömer att det inte kommer vara möjligt att konstruera verktyget så att faktiska beräkningar genomförs av själva verktyget.

3.4 Metod 2: Frågor för självskattning

Verktyget ska kunna användas utan djupare förkunskap om boendesegregationen och vedertagna åtgärder för att motverka segregationens negativa effekter, samt även utan krav på omfattande analysarbete. Frågorna som används som stöd för självskattningen är därför en viktig del av verktygets träffsäkerhet och användbarhet. Frågorna är uppbyggda som en självskattning på en skala, för synliggöra investeringens potentiella påverkan. Frågorna ska hjälpa kommunala tjänstepersoner eller de intressenter som finns kopplade till investeringen, att göra en relevant bedömning och välja rätt gradering på skalan. En viss lokal-kännedom krävs sannolikt för att kunna göra en rättvisande bedömning, dock utan krav på specifika bakgrundskunskaper om boendesegregation och dess effekter. En kunskap om socioekonomiska skillnader mellan områden bedöms dock vara nödvändigt. Sådan information kan byggas in i verktyget genom att hämta data för de ingående indikatorerna.

Exempel på möjliga frågor i verktyget ges nedan. Frågorna nedan utgår från att verktyget fokuserar på åtgärdens påverkan på *skillnader och samband* mellan områden snarare än åtgärdens påverkan på enskilda sociala värden.

- Bidrar samhällsbyggnadsinvesteringen till fler möten mellan invånare som bor i olika bostadsområden? (Till exempel genom att skapa en social mötesplats eller serviceutbud som syftar till att attrahera besökare från olika delar av staden.)
- Underlättar samhällsbyggnadsinvesteringen för fler resor eller flöden mellan stadens/samhällets olika delar? (Det kan vara nya gång- och cykelvägar, broar eller ny kollektivtrafik som syftar till att integrera stadsdelar med varandra eller överbrygga geografiska avstånd.)

- Bidrar samhällsbyggnadsinvesteringen till att överbrygga eller undvika fysiska barriäreffekter? (Barriärer kan uppstå till följd av trafikleder, järnvägsspår, stora obefolkade ytor eller svårtillgängliga byggnader som skär av flöden och isolerar områden från varandra.)
- Bidrar samhällsinvesteringen till fler trygga, kvalitativa offentliga rum, dvs lokaler, platser, parker eller verksamheter som är befolkade, öppna och tillgängliga för allmänheten? (Tillgången till kvalitativa offentliga rum är ett sätt att kompensera för eventuella brister i den privata boendemiljön och ger särskilt stort värde i områden med trångboddhet och ung befolkning, i syfte att utjämna skillnader förutsättningar i livsvillkor. Parker bidrar med exempelvis rekreation för invånare utan egen trädgård, idrottsplatser med möjlighet till rörelse, bibliotek med studieplatser osv.)
- Bidrar samhällsinvesteringen till att fördela samhällsservice jämnt i stadens olika delar, så att närhet och tillgång till service (butiker, kollektivtrafik, lekplatser, skolor, vård mm) är likvärdig i alla bostadsområden?

